

KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL
HUNGARIAN CENTRAL STATISTICAL OFFICE

INNOVÁCIÓ
2003

INNOVATION
2003

BUDAPEST, 2005

© KÖZPONTI STATISZTIKAI HIVATAL, 2005
© HUNGARIAN CENTRAL STATISTICAL OFFICE, 2005

ISBN 963 215 8601

Készült – *Compiled by:*
a KSH Életszínvonal- és emberierőforrás-statisztikai főosztályának
Kultúrstatistikai osztályán – *Living Standards and Human
Resources Statistics Department, Cultural Statistics Section of HCSO*

Főosztályvezető – *Head of Department:*
dr. Lakatos Judit

Osztályvezető – *Head of Section:*
Janák Katalin

Készítette – *Prepared by:*
dr. Szunyogh Zsuzsanna

Másodlagos publikálás csak a forrás megjelölésével történhet!
A kiadvány kialakítása egyedi, annak tördelési, grafikai, elrendezési és megjelenési
megoldásai a KSH tulajdonát képezik. Ezek átvétele, alkalmazása esetén
a KSH engedélyét kell kérni.

*Any secondary publication is allowed only by the indication of source.
All rights concerning the layout graphics and design work of this publication
are reserved for HCSO. Any kind of reproduction of
them have to be approved by HCSO.*

A kiadvány megrendelhető – *This publication can be ordered:*
KSH Statisztikai szolgáltatások osztálya – *HCSO, Statistical services section,*
1024 Budapest II., Keleti Károly u. 5–7.
Telefon: 345-6570 – *Phone: (36-1) 345-6550*
Fax: (36-1) 345-6699
E-mail: marketing.ksh@office.ksh.hu

A kiadvány megvásárolható – *This publication can be purchased:*
KSH Statisztikai Szakkönyvesbolt – *Statistical Bookshop*
1024 Budapest II., Keleti Károly u. 10.
Telefon – *Phone: (36-1) 212-4348,*
valamint a KSH megyei igazgatóságain – *and at the county directorates of the HCSO*

Információs szolgálat – *Information section:*
Telefon – *Phone: (36-1) 345-6789; Fax: (36-1) 345-6788*
Internet: <http://www.ksh.hu>

Tartalom

Contents

Összefoglalás	5
Summary	10
Táblázatok	11
Tables	
1. Az innovatív vállalkozások száma az innováció típusa és gazdasági ágazatok szerint	12
<i>Innovation by industries and branches</i>	
2. Az innovatív vállalkozások arányai az innováció típusa és gazdasági ágazatok szerint	14
<i>Distribution of innovation by industries and branches</i>	
3. Az innovatív vállalkozások száma gazdasági ágazatonként és létszám-kategóriák szerint	16
<i>Number of innovative enterprises by industries, branches and staff categories</i>	
4. Az innovatív vállalkozások arányai gazdasági ágazatok és létszám-kategóriák szerint	18
<i>The ratio of innovative enterprises by industries, branches and staff categories</i>	
5. Az innovatív vállalkozások száma és megoszlása létszám-kategóriája szerint	20
<i>Innovation by staff categories</i>	
6. Az innovatív vállalkozások arányai a fejlesztők és létszám-kategóriák szerint, innovációtípusonként	21
<i>Ratio of the innovative enterprises by developing organization, staff-categorie and type of innovation</i>	
7. Az innovatív vállalkozások aránya a fejlesztők és gazdasági ágazatok szerint, innovációtípusonként	22
<i>Ratio of the innovative enterprises by developing organization, industries and branches and type of innovation</i>	
8. A vállalkozások árbevételének megoszlása a termék újdonsága és létszámkategóriák szerint	24
<i>Distribution of sales revenues of enterprises by novelty of product and staff categories</i>	
Fogalmak	25
Methodological comments	26

Jelmagyarázat – *Explanation of symbols*

- = A megfigyelt statisztikai jelenség nem fordult elő.
Non-occurrence.
- .. = Az adat nem ismeretes.
Not available.
- x = A mutató nem értelmezhető.
Not applicable.

ÖSSZEFOGLALÁS

2000 márciusában az Európa Tanács lisszaboni ülése stratégiai célként fogalmazta meg, hogy 2010-re az Európai Unió legyen a világ legversenyképesebb és legdinamikusabb tudásalapú gazdasága, amely képes fenntartható gazdasági növekedésre. Ezért az országok külön-külön és a nemzetközi szervezetek is kiemelt figyelmet fordítanak a K+F és az innovációs tevékenység fejlesztésére, a lehetséges források körének bővítésére, valamint az erre vonatkozó információk gyűjtésére és értékelésére. A kutatás, fejlesztés ösztönzésén kívül az ezzel szerzett tudásnak az üzleti szférába történő áramoltatása, hasznosítása, azaz az innovációs tevékenység széles körű elterjesztése a legfontosabb feladat. Ily módon válik lehetővé a hatékonyság emelése, a versenyképesség javítása, amely a vállalkozások piaci részesedése megtartásának, növelésének, a kis- és középvállalkozások körében gyakran magának a túlélésnek a feltétele.

A nemzetgazdaságok többsége törekszik olyan gazdasági környezet kialakítására, amely a vállalkozások innovativitását fokozza. Magyarországon két új törvény is született, melyek a K+F és az innováció széles körű elterjedését segítik. 2004. január 1-jén lépett hatályba a Kutatási és Technológiai Innovációs Alapról szóló törvény, amely a finanszírozási konstrukciókban hozott lényeges változást, 2005. január 1-én pedig az innovációról szóló törvény, amely a K+F tevékenységet és az innovációt egyaránt felölelve tartalmazza azok fogalmi meghatározásait, a rájuk vonatkozó általános irányelveket és konkrét szabályokat. A törvények alapcélkitűzése, hogy megteremtse, erősítse a szervezetek érdekeltségét a kutatás, fejlesztés eredményeinek üzleti, társadalmi hasznosításában, és olyan értékelési módszereket vezessen be, melyekkel a központi forrásokból támogatott programok megfelelően értékelhetőek. A gazdaság versenyképességének, megújulási hajlandóságának megítélése és nem utolsósorban az említett törvények hatásának értékelése is megkívánja, hogy az innováció magyarországi helyzetéről megalapozott információk álljanak rendelkezésre. A Központi Statisztikai Hivatal innovációra vonatkozó adatfelvételei egyrészt a megnövekedett hazai igényt, másrészt az EU adatigényét hivatottak kielégíteni. Az EUROSTAT 2004-ben rendeletben szabályozta a tagországok kötelező innovációs adatszolgáltatását az ún. CIS (Community Innovation Survey) tartalmát, vonatkozási körét és idejét. Ennek értelmében minden második évben fel kell mérni a vállalkozások innovációs tevékenységét, váltakozva egy részletes, az innováció körülményeire, hatásaira, forrásaira, akadályozó és ösztönző tényezőire is kiterjedő adatgyűjtéssel, és egy – lényegében csak az innovativitás mértékét, annak típusait feltáró – egyszerűsített adatfelméréssel („CIS light”).

A felvétel előzményei, lebonyolítása

2000-ben került sor először, kísérleti jelleggel a hazai innovációs tevékenység felmérésére, amely az 1997–1999-es időszakra vonatkozott és csak a feldolgozóipart vizsgálta, egy 1700 elemű minta alapján. E felmérés alapvető célja a megfelelő módszertan kialakítása, tesztelése volt, amely alapján a rendszeresen ismétlődő, szélesebb körben is alkalmazható, a nemzetközi normákhoz igazodó adatgyűjtések lebonyolíthatók.

A 2002-ben végrehajtott második adatgyűjtés a bányászat kivételével az összes ipari ágazat, valamint a szolgáltatási szektor 1999–2001 közötti innovációs tevékenységét mérte fel, az EUROSTAT által harmonizált módszertan alapján (CIS3). A felmérés egy 6100 elemű mintán keresztül felölelte valamennyi, a vizsgált szektorba tartozó gazdálkodó szervezetet, függetlenül a vállalkozás nagyságától.

Jelen kiadvány a harmadik, 2003. évi (OSAP 2075. sz.) innovációs adatgyűjtés eredményeit ismerteti, melynek tartalma az EUROSTAT ún. „CIS light” felmérésén alapult. Ez is reprezentatív, postai úton történő kikérdezés volt, amely kiterjedt az építőipar kivételével az iparban, a kiskereskedelem, szálláshely szolgáltatás és vendéglátás, továbbá az egyéb közösségi, személyi szolgáltatások kivételével a szolgáltatási szektorban működő, legalább 10 főt foglalkoztató összes vállalkozásra. Az e körbe tartozó 15 414 szervezetből az 5094 elemű minta kiválasztása nem arányos rétegzéssel történt. (A nagyobb, 100 főt, vagy annál többet foglalkoztató szervezetek megfigyelése teljes körű volt, a kisebb cégek egyre csökkenő arányban kerültek be a mintába.)

Mintakiválasztási arányok a foglalkoztatottak létszám-kategóriái szerint

Létszám-kategória	Kiválasztási arány %
100 fő és a felett	100,0(teljes körű)
50 – 99 fő	35,4
20 – 49 fő	24,8
10 – 19 fő	20,9
Átlagosan:	33,0

Az átlagos válaszadási arány 36,1%-os volt, amely lényegében megegyezik a korábbi innovációs felmérésre jellemzővel. A meglehetősen rossz válaszadási hajlandóság egyrészt az adatszolgáltatás önkéntességéből, másrészt a téma, a fogalmak újszerűségéből adódott.

Válaszadási arányok a foglalkoztatottak létszám-kategóriái szerint

Létszám-kategória	Válaszadási arány, %
11– 49 fő	34,4
50–249 fő	36,6
250 fő és a felett	40,7
Összesen:	36,1

A legalább 250 főt foglalkoztató cégeknél az átlagosnál magasabb volt a válaszadási arány, ami főként azzal magyarázható, hogy ebben a körben lényegesen magasabb az innovatív cégek aránya, így a kapcsolódó fogalmakat is jobban ismerik. Ezen túlmenően a nagyobb szervezeteknél általában a feltételek jobbak a válaszadásra, hiszen többnyire külön részleg vagy személy foglalkozik a statisztikák elkészítésével.

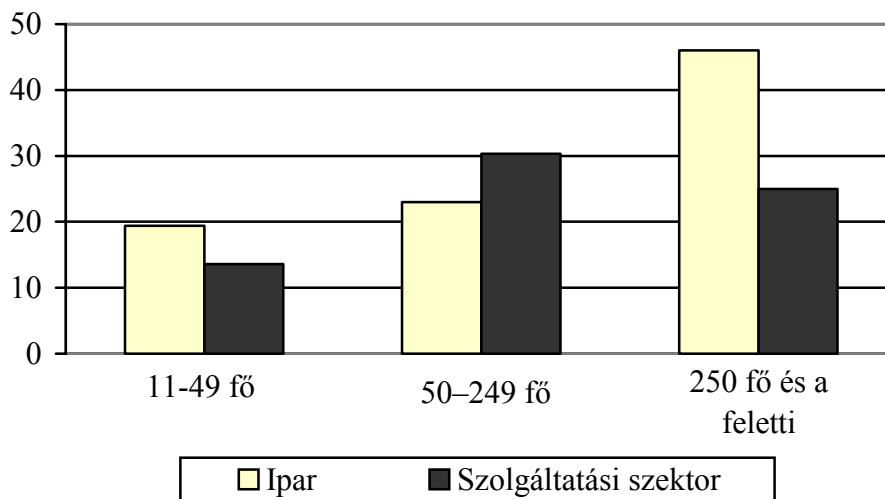
A felmérés legfontosabb eredményei

Innovatív szervezetnek minősül az a vállalkozás, amely a vizsgált időszakban – jelen esetben 2003-ban – új vagy jelentősen korszerűsített termékeket vezetett be a piacra, illetve szervezeti keretei között új vagy jelentősen továbbfejlesztett technológiát alkalmazott. Az is innovatív cégnek minősül, amely bár nem tudott újdonsággal piacra lépni, korszerűbb technológiát bevezetni, de elkezdett ilyen jellegű tevékenységet, csak vagy idő hiányában nem tudta azt a vizsgált periódusban befejezni, vagy valamilyen oknál fogva kezdeményezése meghiúsult.

Az innovációs tevékenység megítésének egyik lényeges mutatója az innovatív gazdálkodó szervezetek aránya. Az eredmények értékelésekor, összehasonlításakor számos ténytet nem szabad figyelmen kívül hagyni. A vállalkozások nem mindig tudják objektív módon megítélni, hogy tevékenységük innovatívnak minősíthető-e. Ez abból is adódhat, hogy a fogalom sok adatszolgáltatónak újszerű, és tartalmának leírása sem nyújt megfelelő elhatárolást. A gazdasági környezetben uralkodó szemlélet szintén erőteljes hatást gyakorol a szervezetek magatartására. Azokban az országokban, ahol az innováció fontosságát már régebben hangsúlyozzák, tudatosítják mibenlétét és ösztönzik is, általában ténylegesen is nagyobb az innovatív cégek aránya, és a már szélesebb körben ismert kritériumok alapján könnyebben el is tudják dönteni, hogy azok közé sorolhatóak-e.

A felmérés szerint Magyarországon 2003-ban az összes vállalkozás 19,4%-a volt innovatív. Az átlag körüli szóródást azonban a vállalat nagyságkategóriája és a gazdasági ágazathoz való tartozása erőteljesen befolyásolta. Míg a legalább 250 főt foglalkoztató szervezetek körében az innovatív vállalkozások aránya 41,4% volt – kétszerese az átlagnak –, addig az 50 fő alatti szervezeteknél mindössze 16,9%. Az ipartól eltérően a szolgáltatási szektorban a szervezet nagyságának egy szinten túli növekedésével az innovatív cégek aránya csökkent: itt a közepes (50–249 főt foglalkoztató) egységek innovativitása volt a legerősebb.

Az innovatív vállalkozások aránya létszám-kategóriánként

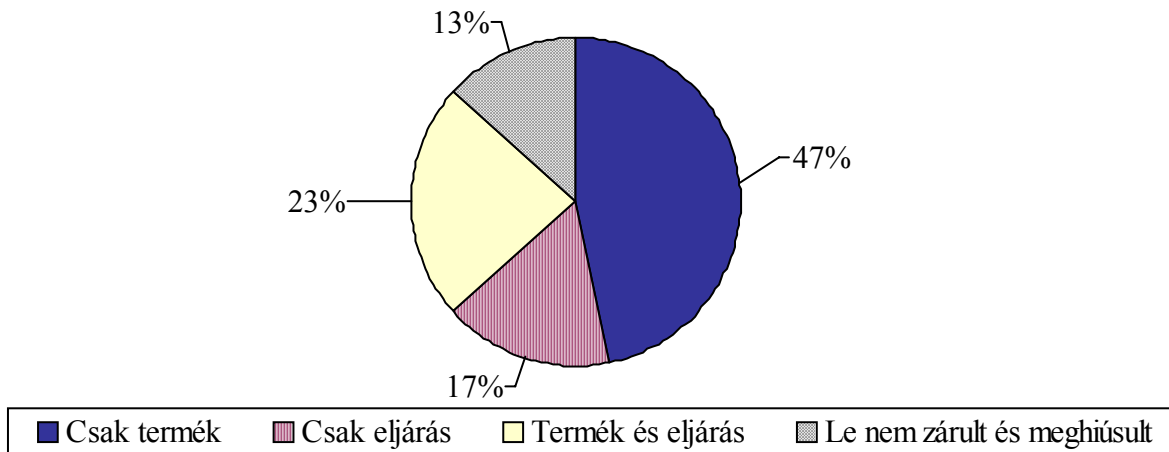

Az ipari szektorban átlagosan 21,4% volt az innovatív cégek aránya, ezen belül a bányászaté (13,1%) és a villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátásé (14,3%) a legalacsonyabb, a feldolgozóiparé (21,7%) a legmagasabb. A feldolgozóipari ágazat egyes alágazataiban az innovatív vállalkozások aránya jelentősen eltért egymástól. Kiemelkedő volt a vegyi anyagok és termékek gyártásával foglalkozó cégek innovativitása (45%), valamint a gép-, berendezésgyártóké (33,2), ezzel szemben a textil-, textiláru gyártás és a bőrtermék, lábbeli gyártás területén működő szervezeteknél nagyon gyenge (8, ill. 4,5%).

A szolgáltatási szektor átlagos 15,8%-os innovativitási aránya elmaradt az iparétól. Mindez abból is adódott, hogy míg az ipar területén viszonylag pontosan definiálható, hogy mi minősül (mi tekinthető) innovációnak, addig a szolgáltatási szektorban – a korábban szinte csak az iparban alkalmazott terminológiák – kevésbé pontosan értelmezhetőek. Elsősorban a szállítás, raktározás, posta, távközlés ágazathoz tartozó gazdálkodó szervezetek megújítási, fejlesztési készsége volt átlag alatti (5,6%). Ebben az alágazatban csak majd minden 20. cég minősül innovatívnak, ellentétben a pénzügyi tevékenységgel, ahol csaknem minden negyedik, a számítástechnikával, K+F-fel, illetve mérnöki tevékenységgel foglalkozóknál pedig minden harmadik újított.

Az innovációs tevékenység csaknem fele (47%-a) kizárólag a termékinnovációval volt kapcsolatos, a csak eljárásinnováció ennek alig több mint harmada. Összességében a tevékenységek 70%-a kötődött a termékek megújításához, és csak negyzedük az eljárások korszerűsítéséhez.

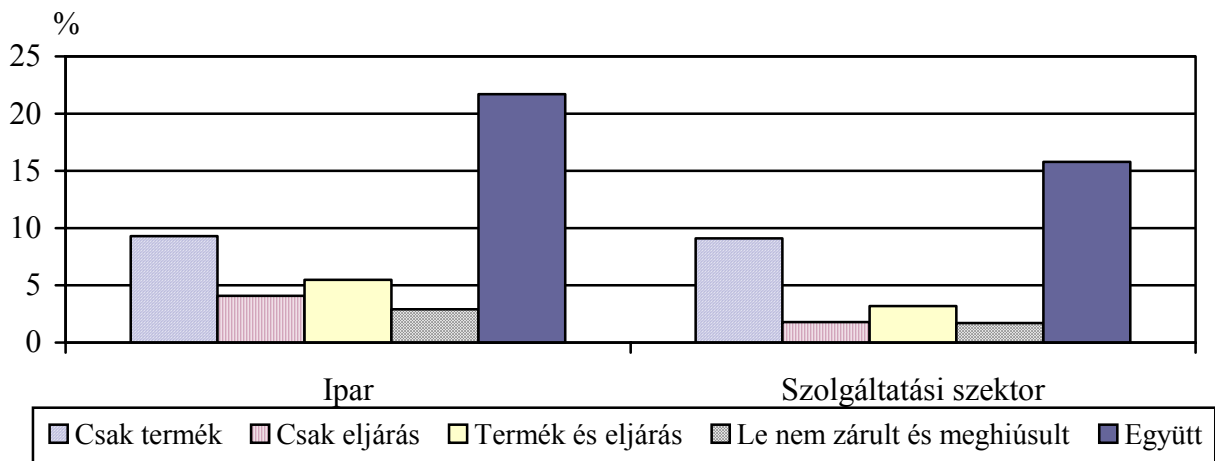
Az innovációs tevékenység megoszlása

Az innováció többnyire az olyan új vagy jelentősen korszerűsített, megújított termékek piacra hozatalában nyilvánult meg, amely vagy a vállalkozásnál, vagy a vállalkozás piacán is újdonságnak számított. Átlagosan a cégek 13,5%-a minősült termékinnovátornak, közülük 45,2% olyan termékkel jelent meg a piacon, amely ott is újnak számított. A szolgáltatási szektorban ez az arány magasabb volt, az új termékek több mint fele a piacon is újnak tekinthető.

A vállalkozások 7,7%-a vezetett be az eljárások terén újdonságokat, kisebb arányban tehát, mint a termékek tekintetében.

Az innovatív vállalkozások aránya szektoronként

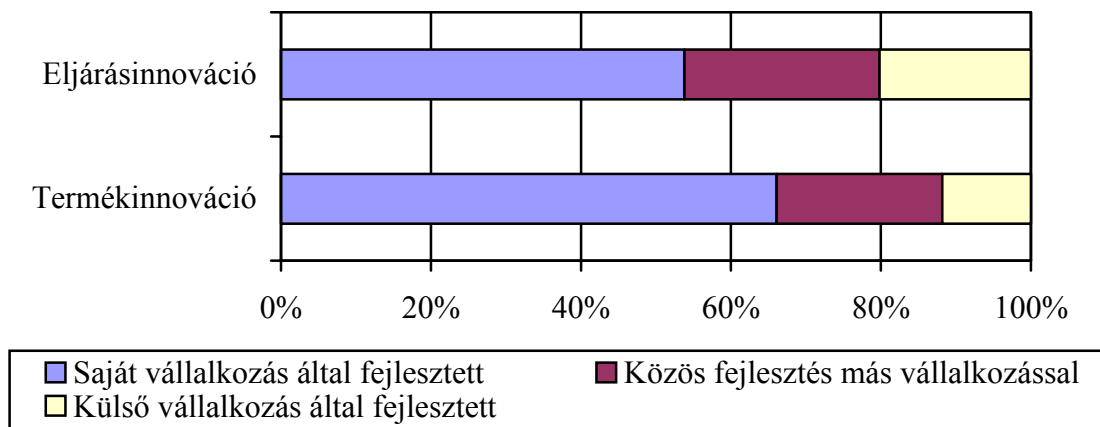

Az új termékeket bevezető szervezetek kétharmada döntően saját maga végezte a fejlesztést, a legalább 250 főt foglalkoztatóknál arányuk a 70%-ot is meghaladta. A szolgáltatási szektor és az ipar egészére nézve e tekintetben nem volt lényeges különbség az alágazatok között viszont jelentős a szóródás. Míg a textiláru gyártásában a szervezetek több mint 90% önállóan fejlesztett, addig a pénzügyi tevékenységeknél ez az arány alig haladta meg a 12%-ot. Más vállalattal közösen a cégek 22,1%-a innovált, külső intézménnyel átlagosan 11,8%-uk végeztette el a termékfejlesztést.

Az új vagy továbbfejlesztett eljárásokat a termékekénél kisebb arányban, átlagosan 53,8%-ban fejlesztették a cégek saját maguk. Hasonlóan a termékinnovátorokhoz, alágazatonként itt is jelentős eltérések tapasztalhatók. A saját fejlesztésben a vegyi anyagokat, termékeket gyártók álltak az élen 96,7%-os részesedéssel, a textiláru és a pénzügyi tevékenység területén pedig kizárólag más szervezettel közösen végezték, vagy külső céggel végeztették a fejlesztést.

Az innovációtípusok megoszlása a fejlesztők szerint, %

Az innovációról szóló felvétel olyan területet fogott át, amely napjainkban vitathatatlanul fontos szerepet tölt be a gazdaságban, de a vállalkozások, az egyén szintjén fogalmilag még nem kellően tisztázott.

Az eredmények megerősítették azt a várakozást, hogy a vállalkozások mérete döntő fontosságú az innovációs tevékenység tekintetében is. Kitűnt, hogy az ilyen jellegű aktivitás jelentős mértékben függ attól is, hogy az illető vállalkozás a gazdaság mely ágában működik. A leggyakrabban a termékinnovációt önállóan alkalmazták a cégek – döntően saját maguk fejlesztve – és jelentős volt a le nem zárult, vagy megghiúsult innovációs tevékenységek aránya is.

A felvételtől szerzett információk nemzetközileg összehasonlítható formában állnak rendelkezésre, így lehetőséget adnak a további elemzésekhez.

2005-ben a KSH a végrehajtja a negyedik nemzetközileg harmonizált (CIS4) innovációs adatgyűjtését, OSAP 1900/05 elrendelési számon. Ez már a kötelező adatszolgáltatások körébe tartozik, így valószínűsíthető a magasabb válaszadási arány.

SUMMARY

The data for this publication was collected as part of the N° 2075 OSAP (National Program for Statistical Data Collection) survey, and represents the characteristic features of innovation activities performed in the industry and the service sector in Hungary in 2003. The survey was representative and encompassed all economic organisations with at least 10 employees operating within the industry sector (excluding construction) and the service sector – except for retail trade, hotels and restaurants and finally other community, social and personal service activities.

Out of the 15414 organisations belonging to this group a sample of 5094 units was chosen following a non-proportional sample selection method. The selected organisations were contacted via post and the surrendering of data was voluntary. An average response rate of 36.1% was achieved.

Response rates by staff categories

Staff categories	Response rate, per cent
11– 49 employees	34,4
50–249 employees	36,6
250 and mores	40,7
Total	36,1

Major results of the survey:

- 19,4% of all enterprises were innovative.
- While the percentage of innovative enterprises among the group of organisations employing at least 250 people was 41,4%, the rate of innovative enterprises for organisations with less than 50 employees was 16,9%.
- In the service sector the medium sized units with 50-249 employees proved to be the most innovative.
- In the industry sector the rate of innovative enterprises is 21,4% on average, with mining and electricity, gas and water supply producing the lowest rates, 13,1% and 14,3% respectively, and manufacturing showing the highest percentage of innovative enterprises with a rate of 21,7%.
- Within manufacturing the innovativeness of the manufacture of chemicals, chemical products and man-made fibres (45%) and the manufacture of machinery and equipment (33,2%) proved to be the highest.
- The average rate of innovation within the service sector was 15,8%.
- On average 13,5% of all enterprises proved to be product innovators, 45,2% of them appearing on the market with products which were deemed to be new for the market itself – this ratio is even higher within the service sector where more than half of the new products where of this type.
- 7,7% of all enterprises introduced process innovations.
- Two thirds of the organisations introducing new products undertook the development activities internally, for those employing at least 250 people this ratio exceeded 70%.
- New or further developed processes were developed internally to a lesser extent than products with an average of 53,8% of enterprises undertaking the development activity themselves.

TÁBLÁZATOK
TABLES

1. Az innovatív vállalkozások száma az innováció típusa és gazdasági ágazatok szerint*

Gazdasági ág, ágazat	Innováció típusa – <i>Type of innovation</i>			
	befejezett – <i>completed</i>			le nem zárult vagy meghiúsult <i>not yet completed or abandoned</i>
	csak termék <i>only product</i>	csak eljárás <i>only process</i>	termék és eljárás <i>product and process</i>	
Bányászat	2	–	–	11
Élelmiszer, ital, dohány gyártása	181	121	96	53
Textília, textiláru gyártása	51	21	15	14
Bőrtermék, lábbeli gyártása	–	3	–	10
Fafeldolgozás	–	23	15	32
Papírgyártás, kiadói, nyomdai tevékenység	23	35	18	25
Kokszgyártás, kőolaj-feldolgozás, nukleáris fűtőanyag gyártása	–	–	–	–
Vegyianyag, termék gyártása	52	0	30	8
Gumi-, műanyag termék gyártása	43	28	45	12
Egyéb nemfém ásványi termék gyártása	27	0	15	7
Fémalapanyag, fémfeldolgozási termék gyártása	180	68	21	36
Gép, berendezés gyártása	118	15	104	43
Villamos gép, műszer gyártása	109	31	73	23
Járműgyártás	26	17	22	2
Máshová nem sorolt feldolgozóipar	71	25	66	9
Feldolgozóipar összesen	881	387	520	274
Villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátás	6	8	4	17
Ipar összesen	889	395	524	302
Nagykereskedelem	320	18	35	5
Szállítás, raktározás, posta, távközlés	19	21	9	30
Pénzügyi tevékenység	42	20	22	7
Számítástechnikai tevékenység, Kutatás, fejlesztés, Mérnöki tevékenység, tanácsadás, Műszaki vizsgálat, elemzés	124	43	109	52
Szolgáltatás összesen	505	102	175	94
Mindösszesen	1 394	497	699	396

* A 10 főnél többet foglalkoztató vállalkozások adatai alapján.

1. Innovation by industries and branches*

Innovatív vállalkozások összesen <i>Innovative enterprises</i>	Nem innovatív vállalkozások összesen <i>Non innovative enterprises</i>	Mind-összesen <i>Total</i>	<i>Industries, branches</i>
13	86	99	<i>Mining and quarrying</i>
451	1 168	1 619	<i>Manufacture of food products and beverages</i>
101	1 165	1 266	<i>Manufacture of textiles and textile products</i>
13	279	292	<i>Manufacture of leather and leather products</i>
70	523	593	<i>Manufacture of wood and wood products</i>
101	588	689	<i>Manufacture of pulp, paper and paper products, publishing and printing</i>
–	4	4	<i>Manufacture of coke, refined petroleum products and nuclear fuel</i>
90	110	200	<i>Manufacture of chemicals, chemical products and man-made fibres</i>
128	433	561	<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>
49	264	313	<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>
305	1 266	1 571	<i>Manufacture of basic metals and fabricated metal products</i>
280	564	844	<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
236	542	778	<i>Manufacture of electrical and optical equipment</i>
67	159	226	<i>Manufacture of transport equipment</i>
171	392	563	<i>Manufacturing N.E.C.</i>
2 062	7 457	9 519	<i>Manufacturing total</i>
35	209	244	<i>Electricity, gas and water supply</i>
2 110	7 752	9 862	<i>Industry total</i>
378	2 389	2 767	<i>Wholesale</i>
79	1 332	1 411	<i>Transport, storage and communication</i>
91	299	390	<i>Financial intermediation</i>
328	656	984	<i>Computer and related activities, Research and development, Architectural and engineering activities</i>
876	4 676	5 552	<i>Service total</i>
2 986	12 428	15 414	<i>Total</i>

* Based on the data of enterprises with 10 employees and more.

2. Az innovatív vállalkozások arányai az innováció típusa és gazdasági ágazatok szerint

Gazdasági ág, ágazat	Innováció típusa – <i>Type of innovation</i>			
	befejezett – <i>completed</i>			le nem zárult vagy meghiúsult <i>not yet completed or abandoned</i>
	csak termék <i>only product</i>	csak eljárás <i>only process</i>	termék és eljárás <i>product and process</i>	
Bányászat	2,0	–	–	11,1
Élelmiszer, ital, dohány gyártása	11,2	7,5	5,9	3,3
Textília, textiláru gyártása	4,0	1,7	1,2	1,1
Bőrtermék, lábbeli gyártása	–	1,0	–	3,4
Fafeldolgozás	–	3,9	2,5	5,4
Papírgyártás, kiadói, nyomdai tevékenység	3,3	5,1	2,6	3,6
Kokszgyártás, kőolaj-feldolgozás, nukleáris fűtőanyag gyártása	–	–	–	–
Vegyianyag, termék gyártása	26,0	0,0	15,0	4,0
Gumi-, műanyag termék gyártása	7,7	5,0	8,0	2,1
Egyéb nemfém ásványi termék gyártása	8,6	–	4,8	2,2
Fémalapanyag, fémfeldolgozási termék gyártása	11,5	4,3	1,3	2,3
Gép, berendezés gyártása	14,0	1,8	12,3	5,1
Villamos gép, műszer gyártása	14,0	4,0	9,4	3,0
Járműgyártás	11,5	7,5	9,7	0,9
Máshová nem sorolt feldolgozóipar	12,6	4,4	11,7	1,6
Feldolgozóipar összesen	9,3	4,1	5,5	2,9
Villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátás	2,5	3,3	1,6	7,0
Ipar összesen	9,0	4,0	5,3	3,1
Nagykereskedelem	11,6	0,7	1,3	0,2
Szállítás, raktározás, posta, távközlés	1,3	1,5	0,6	2,1
Pénzügyi tevékenység	10,8	5,1	5,6	1,8
Számítástechnikai tevékenység, Kutatás, fejlesztés, Mérnöki tevékenység, tanácsadás, Műszaki vizsgálat elemzés	12,6	4,4	11,1	5,3
Szolgáltatás összesen	9,1	1,8	3,2	1,7
Mindösszesen	9,0	3,2	4,5	2,6

2. Distribution of innovation by industries and branches

(Százalék – Per cent)

Innovatív vállalkozások összesen <i>Innovative enterprises</i>	Nem innovatív vállalkozások összesen <i>Non innovative enterprises</i>	Mind-összesen <i>Total</i>	<i>Industries, branches</i>
13,1	86,9	100,0	<i>Mining and quarrying</i>
27,9	72,1	100,0	<i>Manufacture of food products and beverages</i>
8,0	92,0	100,0	<i>Manufacture of textiles and textile products</i>
4,5	95,5	100,0	<i>Manufacture of leather and leather products</i>
11,8	88,2	100,0	<i>Manufacture of wood and wood products</i>
14,7	85,3	100,0	<i>Manufacture of pulp, paper and paper products, publishing and printing</i>
–	100,0	100,0	<i>Manufacture of coke, refined petroleum products and nuclear fuel</i>
45,0	55,0	100,0	<i>Manufacture of chemicals, chemical products and man-made fibres</i>
22,8	77,2	100,0	<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>
15,7	84,3	100,0	<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>
19,4	80,6	100,0	<i>Manufacture of basic metals and fabricated metal products</i>
33,2	66,8	100,0	<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
30,3	69,7	100,0	<i>Manufacture of electrical and optical equipment</i>
29,6	70,4	100,0	<i>Manufacture of transport equipment</i>
30,4	69,6	100,0	<i>Manufacturing N.E.C.</i>
21,7	78,3	100,0	<i>Manufacturing total</i>
14,3	85,7	100,0	<i>Electricity, gas and water supply</i>
21,4	78,6	100,0	<i>Industry total</i>
13,7	86,3	100,0	<i>Wholesale</i>
5,6	94,4	100,0	<i>Transport, storage and communication</i>
23,3	76,7	100,0	<i>Financial intermediation</i>
33,3	66,7	100,0	<i>Computer and related activities, Research and development, Architectural and engineering activities</i>
15,8	84,2	100,0	<i>Service total</i>
19,4	80,6	100,0	<i>Total</i>

3. Az innovatív vállalkozások száma gazdasági ágazatok és létszám-kategóriák szerint

Gazdasági ág, ágazat	11–49 fős <i>11–49 employees</i>	50–249 fős <i>50–249 employees</i>
Vállalkozások száma		
Bányászat	6	7
Élelmiszer, ital, dohány gyártása	337	65
Textília, textiláru gyártása	63	25
Bőrtermék, lábbeli gyártása	10	3
Fafeldolgozás	63	7
Papírgyártás, kiadói, nyomdai tevékenység	59	39
Kokszgyártás, kőolaj-feldolgozás, nukleáris fűtőanyag gyártása	–	–
Vegyí anyag, termék gyártása	63	17
Gumi-, műanyag termék gyártása	86	29
Egyéb nemfém ásványi termék gyártása	21	19
Fémalapanyag, fémfeldolgozási termék gyártása	249	35
Gép, berendezés gyártása	168	79
Villamos gép, műszer gyártása	138	47
Járműgyártás	7	28
Máshová nem sorolt feldolgozóipar	108	42
Feldolgozóipar összesen	1 372	435
Villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátás	8	8
Ipar összesen	1 386	450
Nagykereskedelem	284	94
Szállítás, raktározás, posta, távközlés	40	22
Pénzügyi tevékenység	43	38
Számítástechnikai tevékenység, Kutatás, fejlesztés, Mérnöki tevékenység, tanácsadás, Műszaki vizsgálat elemzés	281	44
Szolgáltatás összesen	648	198
Mindösszesen	2 034	648

3. Number of innovative enterprises by industries, branches and staff categories

250 fő és a feletti fős 250 and more employees	Összes Total	<i>Industries, branches</i>
<i>Number of enterprises</i>		
–	13	<i>Mining and quarrying</i>
49	451	<i>Manufacture of food products and beverages</i>
13	101	<i>Manufacture of textiles and textile products</i>
–	13	<i>Manufacture of leather and leather products</i>
–	70	<i>Manufacture of wood and wood products</i>
3	101	<i>Manufacture of pulp, paper and paper products, publishing and printing</i>
–	–	<i>Manufacture of coke, refined petroleum products and nuclear fuel</i>
10	90	<i>Manufacture of chemicals, chemical products and man-made fibres</i>
13	128	<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>
9	49	<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>
21	305	<i>Manufacture of basic metals and fabricated metal products</i>
33	280	<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
51	236	<i>Manufacture of electrical and optical equipment</i>
32	67	<i>Manufacture of transport equipment</i>
21	171	<i>Manufacturing N.E.C.</i>
255	2 062	<i>Manufacturing total</i>
19	35	<i>Electricity, gas and water supply</i>
274	2 110	<i>Industry total</i>
–	378	<i>Wholesale</i>
17	79	<i>Transport, storage and communication</i>
10	91	<i>Financial intermediation</i>
3	328	<i>Computer and related activities, Research and development, Architectural and engineering activities</i>
30	876	<i>Service total</i>
304	2 986	Total

4. Az innovatív vállalkozások arányai gazdasági ágazatok és létszám-kategóriák szerint

Gazdasági ág, ágazat	11–49 fős <i>11–49 employees</i>	50–249 fős <i>50–249 employees</i>
Bányászat	7,7	43,8
Élelmiszer, ital, dohány gyártása	27,5	21,9
Textília, textiláru gyártása	7,0	8,5
Bőrtermék, lábbeli gyártása	5,1	3,8
Fafeldolgozás	12,3	10,1
Papírgyártás, kiadói, nyomdai tevékenység	10,6	36,4
Kokszgyártás, kőolaj-feldolgozás, nukleáris fűtőanyag gyártása	–	–
Vegyí anyag, termék gyártása	49,2	35,4
Gumi-, műanyag termék gyártása	21,6	21,0
Egyéb nemfém ásványi termék gyártása	9,6	26,8
Fémalapanyag, fémfeldolgozási termék gyártása	19,7	13,0
Gép, berendezés gyártása	28,3	38,7
Villamos gép, műszer gyártása	27,2	28,3
Járműgyártás	5,6	56,0
Máshová nem sorolt feldolgozóipar	24,3	42,4
Feldolgozóipar összesen	19,4	23,0
Villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátás	7,8	9,3
Ipar összesen	19,1	22,6
Nagykereskedelem	11,6	32,0
Szállítás, raktározás, posta, távközlés	3,3	15,1
Pénzügyi tevékenység	16,5	35,5
Számítástechnikai tevékenység, Kutatás, fejlesztés, Mérnöki tevékenység, tanácsadás, Műszaki vizsgálat elemzés	32,4	41,1
Szolgáltatás összesen	13,6	30,3
Mindösszesen	16,9	24,5

4. The ratio of innovative enterprises by industries, branches and staff categories

(Százalék – Per cent)

250 fő és a feletti fős 250 and more employees	Összes Total	<i>Industries, branches</i>
–	13,1	<i>Mining and quarrying</i>
51,6	27,9	<i>Manufacture of food products and beverages</i>
17,6	8,0	<i>Manufacture of textiles and textile products</i>
–	4,5	<i>Manufacture of leather and leather products</i>
–	11,8	<i>Manufacture of wood and wood products</i>
12,5	14,7	<i>Manufacture of pulp, paper and paper products, publishing and printing</i>
–	–	<i>Manufacture of coke, refined petroleum products and nuclear fuel</i>
41,7	45,0	<i>Manufacture of chemicals, chemical products and man-made fibres</i>
54,2	22,8	<i>Manufacture of rubber and plastic products</i>
37,5	15,7	<i>Manufacture of other non-metallic mineral products</i>
56,8	19,4	<i>Manufacture of basic metals and fabricated metal products</i>
71,7	33,2	<i>Manufacture of machinery and equipment n.e.c.</i>
48,6	30,3	<i>Manufacture of electrical and optical equipment</i>
62,7	29,6	<i>Manufacture of transport equipment</i>
47,5	30,4	<i>Manufacturing N.E.C.</i>
46,0	21,7	<i>Manufacturing total</i>
34,5	14,3	<i>Electricity, gas and water supply</i>
44,6	21,4	<i>Industry total</i>
–	13,7	<i>Wholesale</i>
27,0	5,6	<i>Transport, storage and communication</i>
43,5	23,3	<i>Financial intermediation</i>
27,3	33,3	<i>Computer and related activities, Research and development, Architectural and engineering activities</i>
25,0	15,8	<i>Service total</i>
41,4	19,4	Total

5. Az innovatív vállalkozások száma és megoszlása létszám-kategóriák szerint
Innovation by staff categories

Megnevezés <i>Denomination</i>	11–49 fős <i>11–49 employees</i>	50–249 fős <i>50–249 employees</i>	250 fő és a feletti fős <i>250 and more</i>	Összesen <i>Total</i>
-----------------------------------	--	--	--	--------------------------

Vállalkozások száma – *Number of enterprises*

Csak termék <i>Only products</i>	1 006	27	118	1 394
Csak eljárás <i>Only processes</i>	390	77	30	497
Termék és eljárás <i>Products and processes</i>	361	207	131	699
Befejezett <i>Completed</i>	1 757	554	279	2 590
Csak le nem zárult vagy meghiúsult <i>Not yet completed or abandoned</i>	277	94	25	396
Összes innovatív <i>Total innovative</i>	2 034	648	304	2 986
Nem innovatív <i>Non innovative</i>	9 998	2 000	430	12 428
Mindösszesen <i>Total</i>	12 032	2 648	734	15 414

Százalék – *Per cent*

Csak termék <i>Only products</i>	8,4	10,2	16,1	9,0
Csak eljárás <i>Only processes</i>	3,2	2,9	4,1	3,2
Termék és eljárás <i>Products and processes</i>	3,0	7,8	17,8	4,5
Befejezett <i>Completed</i>	14,6	20,9	38,0	16,8
Csak le nem zárult vagy meghiúsult <i>Not yet completed or abandoned</i>	2,3	3,5	3,4	2,6
Összes innovatív <i>Total innovative</i>	16,9	24,5	41,4	19,4
Nem innovatív <i>Non innovative</i>	83,1	75,5	58,6	80,6
Mindösszesen <i>Total</i>	100,0	100,0	100,0	100,0

6. Az innovatív vállalkozások arányai a fejlesztők és létszám-kategóriák szerint, innovációtípusonként
Ratio of the innovative enterprises by developing organization, staff-categorie and type of innovation

(Százalék – Per cent)

Létszám-kategória <i>Staff categories</i>	Fejlesztő szervezet <i>Developing organization</i>		
	döntően saját vállalat <i>mainly own company</i>	saját vállalat közösen más vállalattal <i>own company together with other company</i>	más vállalat, intézmény <i>other company, institution</i>

Új vagy továbbfejlesztett termék – *New or improved products*

11– 49	65,8	23,2	11,0
50–249	64,0	19,9	16,1
250 fős vagy nagyobb <i>250 and more</i>	71,3	20,6	8,1
Összesen <i>Total</i>	66,1	22,1	11,8

Új vagy továbbfejlesztett eljárás – *New or improved processes*

11– 49	59,8	20,2	20,0
50–249	42,5	36,6	20,9
250 fős vagy nagyobb <i>250 and more</i>	46,2	33,8	20,0
Összesen <i>Total</i>	53,8	26,0	20,2

7. Az innovatív vállalkozások arányai a fejlesztők és gazdasági ágazatok szerint, innovációtípusonként

Gazdasági ág, ágazat	Új vagy továbbfejlesztett termékénél a fejlesztő szervezet <i>New or improved products developing organization</i>		
	döntően saját vállalat <i>mainly own company</i>	saját vállalat közösen más vállalattal <i>own company together with other company</i>	más vállalat, intézmény <i>other company, institution</i>
Bányászat	100,0	–	–
Élelmiszer, ital, dohány gyártása	79,6	14,6	5,8
Textília, textiláru gyártása	92,3	–	7,7
Bőrtermék, lábbeli gyártása			
Fafeldolgozás	13,3	86,7	–
Papírgyártás, kiadói, nyomdai tevékenység	56,1	14,6	29,3
Kokszyártás, kőolaj-feldolgozás, nukleáris fűtőanyag gyártása			
Vegyianyag, termék gyártása	52,4	30,5	17,1
Gumi-, műanyag termék gyártása	79,3	18,4	2,3
Egyéb nemfém ásványi termék gyártása	58,1	41,9	–
Fémalapanyag, fémfeldolgozási termék gyártása	41,8	51,2	7,0
Gép, berendezés gyártása	69,6	29,5	0,9
Villamos gép, műszer gyártása	68,0	4,4	27,6
Járműgyártás	70,8	22,9	6,3
Máshová nem sorolt feldolgozóipar	75,7	18,4	5,9
Feldolgozóipar összesen	67,3	23,7	9,0
Villamosenergia-, gáz-, gőz-, vízellátás	40,0	60,0	–
Ipar összesen	67,1	23,9	9,0
Nagykereskedelem	64,1	9,0	26,9
Szállítás, raktározás, posta, távközlés	82,8	10,3	6,9
Pénzügyi tevékenység	12,3	52,3	35,4
Számítástechnikai tevékenység, Kutatás, fejlesztés, Mérnöki tevékenység, tanácsadás, Műszaki vizsgálat elemzés	75,4	24,6	–
Szolgáltatás összesen	63,8	18,5	17,7
Mindösszesen	66,1	22,1	11,8

7. Ratio of the innovative enterprises by developing organization, industries and branches and type of innovation)

(Százalék – Per cent)

Új vagy továbbfejlesztett eljárásnál a fejlesztő szervezet <i>New or improved processes developing organization</i>			<i>Industries, branches</i>
döntően saját vállalat <i>mainly own company</i>	saját vállalat közösen más vállalattal <i>own company together with other company</i>	más vállalat, intézmény <i>other company, institution</i>	
			Mining and quarrying
46,0	34,4	19,5	Manufacture of food products and beverages
16,7	75,0	8,3	Manufacture of textiles and textile products
–	–	100,0	Manufacture of leather and leather products
41,0	59,0	–	Manufacture of wood and wood products
7,3	38,2	54,5	Manufacture of pulp, paper and paper products, publishing and printing
–	–	–	Manufacture of coke, refined petroleum products and nuclear fuel
96,7	3,3	–	Manufacture of chemicals, chemical products and man-made fibres
64,4	13,7	21,9	Manufacture of rubber and plastic products
37,5	50,0	12,5	Manufacture of other non-metallic mineral products
51,7	28,1	20,2	Manufacture of basic metals and fabricated metal products
82,2	11,0	6,8	Manufacture of machinery and equipment n.e.c.
65,4	16,3	18,3	Manufacture of electrical and optical equipment
56,4	35,9	7,7	Manufacture of transport equipment
60,4	13,2	26,4	Manufacturing N.E.C.
54,5	27,0	18,5	Manufacturing total
33,3	50,0	16,7	Electricity, gas and water supply
54,2	27,3	18,5	Industry total
67,9	–	32,1	Wholesale
77,4	16,1	6,5	Transport, storage and communication
–	50,0	50,0	Financial intermediation
56,6	22,4	21,0	Computer and related activities, Research and development, Architectural and engineering activities
52,5	21,6	25,9	Service total
53,8	26,0	20,2	Total

8. A vállalkozások árbevételének megoszlása a termék újdonsága és létszám-kategóriák szerint
Distribution of sales revenues of enterprises by novelty of product and staff categories

(Százalék – *Per cent*)

Megnevezés	11–49 fős	50–249 fős	250 fő és a feletti fős	Összesen
<i>Denomination</i>	<i>11–49 employees</i>	<i>50–249 employees</i>	<i>250 and more</i>	<i>Total</i>

Árbevétel megoszlása

Csak a cégnél új termék <i>Product only new for given enterprise</i>	2,4	1,4	5,6	3,2
A piacon is új termék <i>Product new for the market itself</i>	1,0	0,7	2,1	1,3
Változatlan, régi termék <i>Unchanged, long-standing product</i>	96,6	97,9	92,3	95,4
Összesen <i>Total</i>	100,0	100,0	100,0	100,0

FOGALMAK

Innováció: a vállalkozásnál vagy a piacon bevezetendő új vagy jelentős mértékben továbbfejlesztett (korszerűsített) termék (áru vagy szolgáltatás) bevezetésre kerül sor, illetve új vagy jelentős mértékben megújított eljárást alkalmaznak. Az innováció alapját új technológiai fejlesztések eredményei, a meglévő technológia új kombinációi vagy más, a vállalkozásnál megszerzett ismeretek hasznosítása jelentik.

Termékinnováció: olyan áru vagy szolgáltatás, amely alapvető jellemzőit, műszaki paramétereit, a felhasznált szoftvert vagy más nem anyagi alkotórészeit, felhasználási céljait vagy felhasználóbarát jellegét tekintve új vagy jelentősen korszerűsített. Az innovációnak újnak kell lennie a vállalkozásnál, de nem kell feltétlenül újnak lennie a piacon. Az innováció lehet a saját fejlesztés eredménye, de lehet részben vagy egészben más vállalkozásé is. A csak a szervezetet érintő változások és az innováció kizárólag csak értékesítése, teljes egészében más vállalkozás által történt létrehozása nem minősül innovációnak a vállalat szempontjából.

Technológiai innováció: új vagy jelentős mértékben korszerűsített gyártástechnológiát, új, jelentősen megújított szolgáltatási és áruszállítási módszereket jelent. Az eredménynek jelentősnek kell lennie a teljesítmény szintje, a termék (áru vagy szolgáltatás) minősége vagy a termelési, szállítási módszerek tekintetében. A kizárólag szervezeti vagy vezetési változtatások nem tekinthetők innovációnak.

Befejezett innováció: az új vagy jelentősen továbbfejlesztett termék, illetve új vagy jelentősen továbbfejlesztett gyártástechnológia, szolgáltatás, áruszállítási módszer bevezetése.

Innovatív szervezet: az a szervezet, amely új vagy jelentősen továbbfejlesztett terméket vezetett be a piacra, illetve új vagy jelentősen továbbfejlesztett gyártástechnológiát vezetett be a szervezetnél. Azok is innovatív szervezetnek minősülnek, melyek ugyan befejezett innovációs eredményeket nem értek el, de folytattak olyan tevékenységet, amely erre irányult, csak azt a vizsgált időszak végéig nem tudták befejezni vagy valamilyen ok miatt az meghiúsult.

METHODOLOGICAL COMMENTS

Innovation: *an innovation, as defined in this survey, is a new or significantly improved product (good or service) introduced to the market or the introduction within your enterprise of a new or significantly improved process. The innovation is based on the results of new technological developments, new combinations of existing technology or utilisation of other knowledge acquired by your enterprise.*

Product innovation: *product innovation is a good or service which is either new or significantly improved with respect to its fundamental characteristics, technical specifications, incorporated software or other immaterial components, intended uses, or user friendliness. The innovation should be new to the enterprise; it has not necessarily to be new to the market. It does not matter whether the innovation was developed by the enterprise or by another enterprise. Changes of a solely aesthetic nature, and purely selling of innovations wholly produced and developed by other enterprises, shall not be included.*

Process innovation: *process innovation includes new and significantly improved production technology, new and significantly improved methods of supplying services and of delivering products. The outcome should be significant with respect to the level of output, quality of products (goods/services) or costs of production and distribution. The innovation should be new to the enterprise; the enterprise has not necessarily to be the first to introduce this process. It does not matter whether the innovation was developed by the enterprise or by another enterprise. Purely organisational or managerial changes shall not be included.*

Completed innovation: *introduction of a new or significantly improved product or a new or significantly improved production technology, significantly improved methods of supplying services and of delivering products.*

Innovative organisation: *an organisation which has introduced a new or significantly improved product (good or service) to the market or a new or significantly improved process within the organisation. Organisations with no completed innovations during the examined period, but which have performed innovation activities, but did not complete them by the end of the examined period, or abandoned them during the examined period, also count as innovative organisations.*